

še podrobnejša navodila, jih predavatelj opozori na dejstvo, da bi sedaj bilo težko dajati splošne lekcije. Zato se sklone, naj se zbiratelj materiala obračajo po podrobnejša navodila na odbor.

Po zaključeni debati je bil izvoljen odbor mariborske delovne zajednice, kakor sledi: Vladko Majhen, predsednik, Miloš Ledinek, tajnik, Golež Jadviga, blagajničarka ter odborniki Vollmayer, Kociper in Grbec.

Pri slučajnostih je bila kot prva soglasno sprejeta sledeča

resolucija za slovensko učiteljstvo:

»Učiteljski pokret«, organiziran v okviru stanovske organizacije slovenskega učiteljstva, zahteva od svojih članov, da se z vso resnostjo lotijo sistematičnega proučavanja gospodarskih, socialnih in kulturnih razmer svojih šolskih okolišev ter iščejo poti, kako bi rezultate svojega proučavanja v šoli in izven nje pedagoško in organizatorično uporabili v korist in napredek slovenskega ljudstva.

Vstop v »Učiteljski pokret« je prostovoljen. Vstopi lahko vsak učitelj, ne glede na svetovni nazor in politično prepričanje. Pre-

vzete naloge v smislu njegovega programa so obvezne.

Naše hotenje je pošteno, naše delo javno in zato podvrženo javni kritiki, ki nam je dobrodošla, če je stvarna in dobrohotna.

V nadaljnji debati se je določilo sledeče:

a) Zeli se, da so vsi članki v naši rubriki podpisani s polnim imenom.

b) Prispevki za rubriko naj se pošiljajo na naslov: Hudaes Oskar, Šmartno ob Paki. Honorarji od člankov se odstopajo blagajni »Učiteljskega pokreta«.

c) Sestavi naj se bibliografija literature, ki jo bomo potrebovali pri delu. Podatki naj se pošiljajo na naslov: Mencej Martin v Šoštanj.

d) Društva, ki so votirala podpore pokretu, se naprošajo, da jih čimprej nakažejo.

e) Prihodnji sestanek naj se vrši o Veliki noči v Mariboru. Če pa bi med tem časom prišlo več odklonilnih predlogov, se sestanek odloži.

f) Člani naj pri sres. društvih poagitrirajo za posredovalno službo brezposelnih učiteljev.

Lepo uspeli sestanek je predsednik zaključil ob 17. uri.

Splošne vesti

— **Zadružno - knjigovodski tečaj za učiteljske abituriente.** Sekcija JUU v Ljubljani je priredila zadružno - knjigovodski tečaj za učiteljske abituriente, stanujoče v Ljubljani in okolici. Tečaj se bo vršil redno vsak dan od 19. do 20.30 ure (razen sobot, nedelj in praznikov) do konca februarja v gremijalni šoli v Trgovskem domu. Vodstvo tečaja je prevzel šol. nadzornik g. Grum. Tečaj se je pričel v ponedeljek 18. t. m. — Podpredsednica banovinske sekcije JUU tov. Franja Završanova je pozdravila udeležence tečaja in spregovorila nekaj besed o pomenu tečaja. Rekla je: Organizacija ima po svojih pravih med drugimi tudi ta smoter, izpopolnjevati članstvo strokovno, moralno in intelektualno. Moralna moč naših zahtev pa mora soneti na soglasnosti z občenarodnimi interesi. Zavedati se moramo, da smo učitelji naroda, da delimo z njim vse dobro in vse hudo. Tega svojega zvanja se je učitelj vedno zavedal, zato je svoje znanje, svoje sposobnosti uveljavljal v delu izven šole in usmerjal to delo po svojih sposobnostih. — Razmere zadnjih let pa nam kažejo, da je neobhodno potrebno, da učitelj svoje delo izven šole posveti zadružnemu gospodarstvu, da se tako izboljša gospodarski položaj in dvigne blagostanje. Razmere same kličejo po tem delu, ker se prav v tem pričakuje rešitev. Zato prireja sekcija za vas ta zadružni tečaj, ki naj vam da osnovo za nadaljno poglobljanje in izpopolnjevanje, ki naj vas usposobi za delo na gospodarskem polju. Zelim gg. predavateljem in vsem udeležencem v imenu sekcije mnogo uspeha in obenem otvarjam tečaj. Predavatelj tega tečaja so gg.: Šol. nadzornik Grum, profesor trgovske akademije g. dr. Mihelak, tajnik Zveze slovenskih zadrug g. Schauer, ravnatelj Zveze slovenskih zadrug g. Trček, tajnik Zadružne zveze prorusist g. Kralj in zadružni knjigovodja g. Kramar. — Tečaj bo najbrže podaljšan za nekaj večerov radi predavanja stanovsko-idejnega značaja in o stanovskih organizacijah. Med tečajem bo tudi več praktičnih ekskurzij. — Za abituriente izven Ljubljane bo sekcija priredila takšen zadružno-gospodarski tečaj v počitnicah. Prav tako hoče sekcija pod vodstvom mariborskega sreskega društva prirediti zadružno - knjigovodski tečaj tudi za mariborske abituriente.

— **Širši članski sestanek brezposelnih učiteljskih abiturientov v Ljubljani.** V nedeljo, dne 17. jan. 1937, se je vršil širši članski sestanek odseka brezposelnih učiteljskih abiturientov pri sekciji JUU v Ljubljani. Na članskem sestanku so bili navzoči tudi zastopniki mariborskih učiteljskih abiturientov iz Maribora. Na tem sestanku z dnevnim redom: 1. Pozdrav tov. načelnice, 2. Govor tajnika sekcije g. Kumlja »Smer stanovske organizacije«, 3. Poročila odbornikov, 4. Predlogi za novi odbor odseka, 5. Slučajnosti, — se je pred vsem razpravljalo o perečem vprašanju: Nastavitev brezposelnih učiteljskih abiturientov. Iz raznih statistik smo izvedeli, da nas je okoli 700 brezposelnih in da je v dravski banovini še nad 200 praznih mest, tako da grozi v oddaljenejših manjših krajih, kjer so že dalje časa brez učiteljev, analfabetizem. Iz poročila tajnice je razvidno, v kakšnih razmerah živimo mi mladi — polni elana in želje po udejstvovanju. Okoli 160 učiteljskih abiturientov živi v zelo slabih, 230 v slabih in samo okoli 17 jih živi v dobrih razmerah. Toliko javnosti v vednost. — Posebno pa je na nas napravil globok vtis govor g. tajnika Kumlja, ki nam je točno orisal smeri organizacije JUU in pomen deklaracije iz l. 1926. — Na predlog tov. načelnice, da se predlaga nov odbor, je bil predlagan isti in sprejet, z motivacijo, da do nadaljnjega ostane še stari odbor, dokler se akcija, ki si jo je zamislil ljubljanski odsek z mariborskim, ne izvede. — Ob slučajnostih nam je gospod tajnik sekcije omenil, da je v predlogu drž. proračuna letos predvidenih 800 nastavitev; kar smo vsi z veseljem pozdravili. — S tem je bil dnevni red izčrpan in tov. načelnica je zaključila širši članski sestanek.

— **Tov. Skulj Andrej,** sreski šolski nadzornik za kamniški srez, je obšel in se nahajal na bolniškem dopustu. Zelim mu skorajšnje okrevanje.

— **Gg. poverjenike Slovenske šolske Maticе** najljubneje prosimo, da pohite z nabinanjem članov in da nam dokončno število javijo vsaj do 15. februarja, ker bomo takrat določili naklado knjigam po številu prijav-

ljenega članstva. Gg. poverjenike opozarjamo, da začnemo letos z izdajanjem pedagoških priročnikov, ki bodo zelo dobro služili našemu učiteljstvu. Zato smo prepričani, da se bo gg. poverjenikom posrečilo dobiti vsaj isto število članov kot lani, če že ne več.

Odbor.

— **Člane Slovenske šolske Maticе** in vse tiste, ki bi se hoteli naročiti na letošnje knjige (izidejo Pedagoški Zbornik z zelo bogato in aktualno pedagoško vsebino, dr. Bohinčeva knjiga o geografiji Evrope, in Vrančeva knjiga o strnjemem pouku), vljudno in nujno prosimo, da se javijo pri našem poverjeniku ali pa direktno na naslov SSM, Ljubljana, Komenskega ulica, šola na Ledini, vsaj do 15. februarja, ker bomo tedaj morali dokončno določiti število naklade. Ker začnemo letos s prvo knjigo pedagoških priročnikov, smo prepričani, da nam bodo ostali zvesti vsi naši dosedanjí člani in da bomo pridobili mnogo novih. — Odbor.

*Cenjenemu učiteljstvu se priporoča
nova galanterijska
in modna trgovina*
Cuznar Stane
Ljubljana — **Frančiškanska ulica 4**
Oglejte si naše izložbe!

— **V spomin** blagopokojnega gospoda Fr. Gabrška, višjega šolskega nadzornika v pok., in mesto venca na njegov grob, je darovalo učiteljstvo osnovne šole na Grabnu sto dinarjev za šolsko kuhinjo svoje šole.

— **Učiteljski pletarski tečaj v Ptuj.** Po naročilu prosvetnega ministrstva je upravljelstvo drž. moške obrtne šole za pletarstvo v Ptuj priredilo specialni učiteljski tečaj v pletenju onih izdelkov, ki so potrebni kmetovalcu. — Učiteljskega tečaja se je udeležilo 8 učiteljev, ki so razen ene izjeme še vsi uradniški pripravniki in 2 brezposelna učit. abiturienta. Tečaj je trajal od 28. dec. 1936, do 9. t. m. — V dopoldanskih praktičnih učnih urah, ki jih je bilo skupno 40, so tečajniki dobili osnovne pojme o obdelovanju zelene in bele vrbe ter pletenju predmetov, ki pridejo v poštev pri šolskih urah ročnega dela ter pri večernih zimskih tečajih za odraslo vaško mladino. — V 20 popoldanskih teoretskih učnih urah je upravitelj šole tov. Ogorelec Mirko podal glavne osnove o vrbovstvu, o obrtni zakonodaji, soc. zavarovanju, obliki raznih obratov, strokovnem šolstvu, o kalkulacijah in računovodstvu. — Namen vseh tečajev je podati v kratki in zgoščeni obliki vso najpotrebnejšo snov. Zato zahtevajo vsi tečaji izrednega duševnega napora ter močne koncentracije. Posledica tega pa je, da postanejo tečajniki, kljub zanimanju za snov, vedno bolj izčrpani, duševno in telesno ubiti ter apatični do vsega. Da v gornjem tečaju ni prišlo do tega, gre vse priznanje izredno zanimivemu in nazornemu podajanju tov. upravitelja Ogoreleca. Tako so n. pr. tečajniki »osnovali« gospodarsko zadrugo ter kot »zadružniki« izvršili vse v dejanski praksi možne trgovske posle (nakup strojev v CSR, najem posojil, nakup in prodaja poljskih pridelkov etc.). Ob najaktivnejšem sodelovanju vseh, sredi splošne pozornosti in živahnosti, so se tečajniki seznanili s določbami zakona o zadrugah, s potrebnimi formalnostmi pri njih ustanovitvi. — V soboto 9. t. m. so tečajniki priredili zaključni in poslovilni večer, drugi dan pa odpotovali na svoja redna službena mesta.

Vitor.

Knaus - Oginov Intimni ženski koledar

z dopolnilom — se dobi v Knjižarni
»Učiteljske tiskarne«, Frančiškanska ulica št. 6
Cena din 23.—

Nakup priporočamo vsem ženam.

— **Tovarišice,** ki so obiskovale uvodni tečaj v Mariboru — Vesna — 1936., prosim, da nemudoma pošljejo oba zvezka na naslov: Anka Mešiček, Maribor — Krčevina.

Osebnе zadeve

— **i Za člane banovinskega učiteljskega disciplinskega sodišča v Ljubljani** so imenovani: profesor Ludvik Vazzaz, Ivan Strukelj, banski šolski nadzornik v Ljubljani, in Lovro Korenčan, učitelj v Retečah. Za njihove namestnike pa so postavljeni: Marija Sadar-Kleinmayer, šolska upraviteljica v Šiški, Vinko Okorn, učitelj v Ljubljani, in Franciška Završan, učiteljica na Rudniku pri Ljubljani.

— **i Za preglednika šol v kamniškem srezu** je imenovan Franc Erjavec, referent prosvetnega ministrstva, za škofjeloški srez pa Ivan Kržišnik, šolski upravitelj v Čatežu ob Savi.

— **i Iz državne službe je odpuščen** Hilda Ule, učiteljica ženskih ročnih del v Ločah.

— **i Razrešeni so naslednji šolski upravitelji:** Alojzija Kukovec v Stoperčah, Ivan Kuraž v Dravogradu, Marija Kastelic na Slivnici, Dominik Brič na Dobravi, Janko Gačnik v Guštajnu, Ciril Vobič v Št. Andražu, Ulrik Hauptman v Ribnici na Pohorju, Janko Kržič v Ločah, Bogdan Golmajer pri Sv. Križu, Dragotin Fakin v Boštanju, Josip Kladnik v Sevnici, Alojzij Lovšin v Braslovčah, Radoslav Vrežec na Suhorju.

— **i Postavljeni so naslednji šolski upravitelji:** Mirko Gujnik pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, Josip Tratnik v Gornjem gra-

du, Ana Reitz-Gantar na dnevnem zavetišču v Šiški, Marija Smolič na dnevnem zavetišču pri Sv. Florijanu v Ljubljani, Janja Segula na deklški šoli v Ptuj, Josip Kutin v prvem mestnem mladinskem domu v Mariboru, Martin Vrečko na drugem mestnem mladinskem domu v Mariboru, Ivan Rutter v Kotljah, Milan Lah v Negovi, Jožef Kocbek v Vučji vasi, Anton Valenčak v Guštanju-Ravnah, Bogomir Breje v Strekljencu, Ciril Drekonja v Turnišču, Alojzij Blenkuš v Kočevju, Anton Bratkovič v Veliki Pirešici, Ivan Tušar v Dobropoljah, Albert Poljšak v Naklem, Marija Trampe na Vačah, Anton Lovše na bežigradski šoli v Ljubljani in Ivan Mihler v Ljubljani.

— **i V VIII. pol. skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice:** Mirko Ljubič v Stalcerjih, Gabrijel Tavš v Novem mestu, Pavel Japelj v Smledniku, Ivan Prislav v Pilštajnu, Karel Prah v Vurbergu, Nada Bobič v Rušah, Ivan Jezeršek v Komendi, Vinko Guna v Zagorju, Lovro Korenčan v Retečah, Ciril Končnik v Razvanju, Stanislav Andolšek v Gozdu, Martin Ambrož v Stranica, Ivan Pertot v Litiji, Jožica Škerlj v Metliki, Hilda Požar pri Sv. Lovrencu na Pohorju, Antonija Knap v Štorah in Ivan Laharnar na Blejski Dobravi.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— **i Iz govorov na shodu J. R. Z. 17. I. v Ljubljani.** Zupan dr. Adlešič: Naš slovenski jezik se ne sme spoštovati samo na ulicah, marveč tudi v vseh naših uradih in podjetjih brez izjeme. Ne zadovoljimo se s tem, da nam samo ustava jamči naše pravice do rabe in enakopravnosti slovenskega jezika, marveč zahtevamo, da se bo spoštoval naš jezik tudi v naših šolah in pri vseh naših vzgoji, tako da se ne bo ta vzgoja vršila samo v slovenskem jeziku, ampak tudi v pravem slovenskem duhu. (Po Ponedeljskem Slovincu od 18. I.)

— **i Iz sklepov konference jugoslovanških škofov:** Katoliški episkopat ugotavlja, da se v številnih šolskih knjigah izpodkopavajo temelji katoliške vere in morale. Vera se izpostavlja zasmehu in potvarja resnica katoliške cerkve, s čimer se težko žali čut katoliških vernikov. Tudi v tej smeri je storil katoliški episkopat potrebne korake pri merodajni drž. oblasti. (»Slovenec«, 15. I.)

— **i Vojaški pouk v avstrijskih šolah.** Izšel je odlok, da se v avstrijskih šolah uvede intenziven pripravljalni vojaški pouk. Učenci se bodo učili rokojanja s poljskim brzojavom, opremljeni s plinskimi krinkami v popolni vojni opremi. Razen tega bodo tako učenci kakor profesorji hodili na posebne strelske tečaje. (»Slovenec«, 15. I.)

— **i Bednostni fond.** Minister za socialno politiko je izjavil: Vprašanje brezposelnosti se pojavlja pri nas le sezonsko. Izdali bomo posebno odredbo, po kateri bo moral vsak, ki služi, oddati enodnevni zaslužek v novi sklad za brezposelne. (»Jutro«, 14. I.)

— **i Razrešitve šol. upraviteljev, postavitve novih šol. upraviteljev, odpust iz službe in napredovanja** so objavljena v »Slovincu« od 14. januarja.

— **i Zaradi neuspeha pri občinskih volitvah v Ribnici na Pohorju** — piše »Delavska

politika« z dne 9. I. — so vzeli na piko prav po nedolžnem enega učitelja in kaplana L., ki je nastopil na shodu JRZ proti govorniku ravnatelju Cirilove tiskarne in duh. svetniku g. Hrastlju. List dodaja še: Nasprotniki naj pomislijo, kaj delajo; ogromna večina prebivalstva je s sedanjimi šolniki in g. kaplanom zadovoljna, zato naj nam nikar nihče ne skoša vsiljevati kakšnih drugih prosvetiteljev.

— **i Smernice bodočega občinskega gospodarstva v Kranju.** Zupan Česenj je poročal na gospodarskem sestanku na Primskem: Nova šola je najvažnejše vprašanje, ki pa bo v 14 dneh urejeno, gre samo še za denarna sredstva. Proračun nove šole znaša 9 milijonov dinarjev, toda skušalo se ga bo znižati za 6 milijonov. Šola na Primskem naj bi še nadalje ostala in naj bi bila to nekaka kmečka nadaljevalna šola, dočim bi bila nova v mestu tip meščanske šole, baza za nadaljnje šolanje. (»Delavska politika«, 13. I.)

— **i Iz obrtne šole na Jesenicah** je bil izključen učenec Jugovic, ker je razlagal svojim součencem, da je bil Kristus komunist. (»Na Mejah« in »Delavska politika« od 13. I.)

— **i Ob premostitvi šol. upravitelja Belca** iz Križevcev v Šafarsko prinaša »Mariborski večernik« od 12. I. celo kolono dolg članek o njegovem zaslužnem delu.

— **i V poljskih srednjih šolah** je ministristvo sklenilo ukiniti v višjih razredih skupni pouk fantov in deklet. Odslej tudi ne bo mogoče ustanavljati zavodov, kjer bi bil pouk mešan. (»Mi mladi borci«, 15. I.)

— **i Angleščina je uvedena kot obvezni predmet** na srednjih šolah v Nemčiji, obenem je zmanjšano število učnih ur za romanske jezike. »Nova doba«, 15. I.

— **i O potrebi novega šolskega poslopja** v Murski Soboti je izšel daljši članek v »Murski Krajini« od 17. I.

Učiteljski pravnik

— **§ F. O. iz R.** Na Vaše vprašanje sporočamo: V področju osnovne šole ne obstoja zvanje »inspektor«, temveč le sreski in banski šolski nadzornik.

— **§ Tovariše predsednike sreskih društev** prosim, naj izvolijo razpečati poslane tablice »Moji prejemki« na prihodnjem zborovanju in me o uspehu obvestiti, ostale tablice pa vrniti.

— **§ Vprašanje iz V.:** »Ali pripadajo učiteljem narodnih šol v trgu poleg stanarine (150 din) tudi drva?«

— **Odgovor:** Ne! V navdilih IV SNo 1126/1 iz leta 1936., stran 3, točka 2., se nanaša na učiteljstvo v vaseh, ne pa v trgih!

— **§ Vprašanje:** Poročen sem z učiteljico. Ali bova od banovine prejela oba 4,5 m² kuriva, ozir. denar za to količino kuriva, ali pripada kurivo samo možu, ženi pa ne — in koliko — v novi odredbi v tem ni jasnosti.

— **Odgovor:** Ako službujete v istem kraju, ali imate skupno gospodinjstvo, pripada le možu za 9 m².

Naša gospodarska organizacija

— **g VARČEVANJE JE VEDNO NA MESTU.** Kdor ima možnost za štedenje, naj pristopi kot član v društvo za zgradbo Učiteljskega obmorskega doma. — Vsaka bojažen je izključena, ker bomo gradili dom z lastnim kapitalom in z lastnimi razpoložljivimi sredstvi v obliki štedenja. Mesečni prispevki znašajo od 20 do 100 din. — Prijave pošljite na Društvo za zgradbo Učiteljskega obmorskega doma v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6/I.

V a b i l o

ZADNJEMU OBČNEMU ZBORU Učiteljske Gospodarske Poslovalnice,

r. z. z. o. z. v Mariboru — v likvidaciji, ki bo v nedeljo, dne 14. februarja 1937, ob 10. uri v Učiteljskem domu v Mariboru.

Dnevni red:

Izbris zadruge iz zadružnega registra radi izvršene likvidacije.

Ako bi ob določeni uri ne bilo zadostnega števila zadružnikov navzočih, se vrši končni občni zbor četrt ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom po čl. §§ 29. in 34. zadružnih pravil.

Likvidatorja:

Ivan Womer, s. r. Ivan Lovše, s. r.

— **g Učiteljskemu Domu v Mariboru** je ob priliki svoje šestdesetletnice o božiču poklonil tov. Ivan Lukman, šolski upravitelj v poklju, 500 din z geslom:

»Za križev šest teh pet sto
darilo moje Domu bo!«

Za ta velikodušni dar se mu najiskrenejše zahvalujemo. Še na mnoga leta!
Naj bi imel mnogo posnemalec!

M. Kožuh, blagajnik.

— **g Članom »Samopomoči učiteljskih otrok v Ljubljani«.** Nekateri člani vprašujejo, zakaj so morali v januarju plačati tolike prispevke. Vsem tem in drugim v pojasnilo. Vsako leto je treba v mesecu januarju plačati za vsakega zavarovanega otroka 10 din upravnine in 5 din za rezervno za podpore. Plačati je bilo tudi 10 din odpravnine za 36. primer polnoletnosti. Skupaj torej za enega otroka 25 din in 1 din poštne. — V letu 1936. so bile izplačane odpravnine sledečim zavarovancem: Hude, Jaklič, Jankovič, Kosec, Kovačec, Petrovič, Šmajdek.

Načelnstvo.